

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "כי בא השמש" ויצא תשפ"ה

"לעת ערב יהיה אור"

שני עובדים נוספים עלו מעל פני הקרקע לראות מה שקורה בפתח המפעל. הם חזרו עם עדות ותיעוד מצולם: "יש אור שמש בחוץ"!

מומחי פיענוח התמונות לא האמינו, כיוון אור השמש היה הפוך מהכיוון בו היא היתה אמורה להיות, כלומר לא רק "שמש בגבעון דום" (בצד בה היא אמורה לשקוע) אלא ממש ההיפך, והרי למדנו: "שלא ישנו את תפקידם. מעולם לא זרחה חמה במערב ולא שקעה במזרח" (שבולי הלקט, קס"ז, ועוד) וכיצד נקבל דבריהם וצילומיהם?

האחראי הזדעזע. עובדים שלו נתגלו ב"בלתי אמינים" - פסולי עדות³. להמשיך להעסיק אותם במפעל כה רגיש? על פי הלכה זו סיבה לפיטורין? הוא יצא לסריקה בחוץ. לתדהמתו הכל נכון! התברר, שבני המקום ששכן בעמק שבמשך חודשים לא הגיע אליהם אור השמש, העמידו מראה ענקית בראש ההר שם נראית השמש⁴ (על פי הרעיון של הנברשת של הליני המלכה במקדש שיושיב ירושלים התחתונה קראו שמע ע"ס נצוצי חמה של הנברשת⁵) והמראה האירה לכיוון הכפר, אף בשעה שבמקום זה באופן טבעי כבר "שקעה חמה", גם הכיוון ממנו הגיע 'אור השמש' היה הפוך⁶! ודברי העדים אמת!

ונזכה שכל השבויים שתחת ומעל האדמה יזכו ויראו חמה בגבורתה ללא עול וללא מורא!

העובדים במפעל הבטחוני שמתחת לאדמה, לא ראו את אור השמש וקבעו את תפילתם לפי הלוח. באחד הימים יצאו שני עובדים לפתח המפעל התת קרקעי אחר ק"ש של ערבית וראו אור יום בשעה על פי חשבונם כבר השמש אינה נראית ("השקיעה הנראית").

הם מיהרו לשוב ולהודיע לחבריהם, בדיקות בלוחות שבידיהם הוכיחו ללא כל ספק – השקיעה כבר היתה!

רב המפעל שמע את דברי העדים ודן שמא אירע נס כמו "שמש בגבעון דום" - ויש לסמוך על העדים. אולם הוא תהה האם עדים נאמנים להעיד על דבר שהוא כנגד הטבע. ושמא הגיע זמן נבואת זכריה (יד, ז') "וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב יְהִי אֹר"?

היה מי שאמר שמדברי החכם צבי מוכח שאין להם נאמנות נגד חוקי הטבע שהרי במעשה שמצאו תרנגולת בלי לב אמר החכם צבי (סימן ע"ד¹): "שכבר ביררנו שאפילו באו שנים ואמרו שלא היה לב לתרנגולת הזאת אינם נאמנים דודאי סהדי שקרי נינהו (=עדי שקר הם)!"

אחד העובדים ציטט מדברי הירושלמי (יבמות טז ג): "נפל לבור אריות אין מעידין עליו (=שמת), אומר אני נעשה לו ניסים כדניאל. נפל לכבשן האש אין מעידין עליו (=שמת), אומר אני נעשה לו ניסים כחנניה מישאל ועזריה". – כלומר יש לחשוש למעשה ניסים²!

¹ אמנם עיין פלתי סימן מ' ס"ק ד'. ועיין קונטרס "גבולות הנאמנות של שני עדים", ועד טוב, כסלו תשנ"ח, אות ט' ואילך.

² יש מקום להציע לחלק בין הנידון לבין עדות שני עדים.

³ אכמ"ל לגבי פסולי עדות מחוץ לבית דין, והאם בנידון שלפנינו יש גדרי עדות או "נאמנות" - שדינה בעד אחד וכו'.

⁴ כגון הכפר ויגולה: [קריני השמש הגיעו אל הכפר באיחור של 789 שנה ורשימות מן התיבה הלבנה/](#)

⁵ ואכמ"ל כיצד ניתן לסמוך בעמק על מה שנראה בראש ההר, והאריכו בכך אחרונים, ואכמ"ל.

⁶ ואכמ"ל לגבי מקום בעמק ששעות השמש שלו מועטות אולם השמים בהירים, שבכה"ג י"ל שאין ללכת אחר השקיעה הנראית.